Ideeënwijzer

bij KITS, de krant waar nieuws in zit

32ste jaargang - Nr. 16 - Mei 2022

Redactie: Soetkin De Temmerman, Jurgen Kolgen, Ellen Somers, Kelly Theunis, Liselotte Vertenten en Wim Vromant

Kits – Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel.
Beurtelings een artikel uit de Kits-krant en een volledig nieuw artikel.
Surf naar www.kits.be en voer de websleutel van de laatste Kits-krant in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Wat is dat – een kikker of een pad?

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Ook kikkers willen regen' op pag. 1.
- Motivatie
  De leerlingen worden bijna dagelijks geconfronteerd met de klimaatverandering. Dit probleem wordt vaak op grote schaal besproken. Maar het is ook heel belangrijk om te kijken wat er dicht bij huis allemaal verandert.
  De droogte zorgt er op dit moment voor dat kikkers en andere amfibieën in de problemen komen. In deze les wordt dieper ingegaan op de voortplanting van de kikkers en op het verschil tussen de kikker en de pad. De les sluit aan bij het leerdomein Wereldoriëntatie, onderdeel mens en natuur.
- Doelstellingen
  - De leerlingen kennen het verschil tussen een kikker en een pad.
  - De lln. halen informatie uit een artikel.
  - De lln. beschrijven de stadia van kikkerdril tot kikker.
  - De lln. sommen enkele amfibieën op.
  - De lln. kennen enkele dieren die een metamorfose ondergaan.
  - De lln. kennen enkele dieren die in de sloot leven.
- Werkwijze
  - Instap: Beluister het liedje 'Kikker of pad?' klassikaal via www.schooltv.nl/link/kikker-of-pad Er komen enkele verschillen tussen de kikker en de pad aan bod in het liedje. Noteer ze aan het bord. Beluister eventueel het liedje opnieuw en vul aan.
  - Kern: De leerlingen lezen het artikel 'Ook kikkers willen regen' op pag. 1 van Kits. Hierna maken ze opdracht 1 tot 4 individueel. Bekijk klassikaal het filmpje 'Leven in de sloot' (van 6.00" tot 12.00"). Je kan het eventueel twee keer bekijken. www.schooltv.nl/video/nieuws-uit-de-natuur-leven-in-de-sloot/ Vervolgens lossen de leerlingen in duo opdracht 5 tot 7 op.
  - Slot: Ga met de kinderen naar een sloot of poel in de buurt. Neem enkele zoekkaarten, netjes, emmers en loeppotjes mee en onderzoek het waterleven. https://www.stekkie.nl/now/c_documents/zoekkaart-waterdiertjes.pdf
  OF maak een pluviometer en hou enkele weken de metingen van de neerslag bij in een grafiek. Dit doe je zo: Snijd de bovenste helft van een plastic fles. Doe er wat kiezels in zodat de fles niet omvalt. Steek nu de bovenste helft omgekeerd in de onderste helft. Maak vast met plakband. Voorzie streepjes per cm om de hoeveelheid goed te kunnen aflezen.
  Geschatte tijdsduur: 1 uur.

2. Besparen

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Besparen, zelfs op voedsel' op pag. 2.
- Motivatie
  De stijgende prijzen van verschillende producten komen heel vaak in de media. Door deze stijgingen hebben meer en meer gezinnen moeite om rond te komen met het gezinsinkomen. In het artikel worden de resultaten besproken van een enquête van de Gezinsbond die 6700 gezinnen bevraagd heeft over hoe zij zullen besparen. We grijpen het artikel aan voor een oefening begrijpend lezen, een oefening diagrammen lezen en een oefening rond besparen op uitgavenposten in de gezinshuishouding.
- Doelstellingen
  - De lln. kunnen gegevens uit een geschreven boodschap (artikel) weergeven en interpreteren.
  - De lln. lezen en interpreteren diagrammen.
  - De lln. berekenen uit het hoofd procenten.
  - De lln. geven voorbeelden van besparingen binnen verschillende uitgavenposten van een gezinshuishouding.
- Werkwijze
  - Instap: Start de les met een actueel voorbeeld van een prijsstijging (bv. brandstof). Knoop een gesprek aan over stijgende prijzen in het algemeen en hoe men in de gezinnen van de kinderen daarmee omgaat.
  - Kern: De leerlingen lezen het Kits-artikel 'Besparen, zelfs op voedsel' op pag. 2. Bespreek kort de afbeelding bij het artikel. Hierna verwerken de leerlingen opdracht 1 per twee. De vierde vraag moeten ze individueel

beantwoorden. Bespreek kort de antwoorden. Vervolg met opdrachten 2 en 3. De leerlingen vullen deze eerst individueel in. Daarna delen ze hun antwoorden met elkaar in kleine groepjes.
- Slot: Als afsluiter kan je met de leerlingen een klasenquête houden rond besparen: op welke drie uitgavenposten zou je besparen? Op welke drie uitgavenposten zou je niet besparen? Aan de hand van de resultaten kunnen de leerlingen berekenen hoeveel procent van de klasgenoten zou besparen op elke uitgavenpost.

3. Kwijl jij ook bij het horen van de bel?

- Niveau: 🌍🌍
- Sluit aan bij het artikel 'Pauw wil ijs' op pag. 3.
- Motivatie
  De leerlingen krijgen dagelijks te maken met reclame. Maar weten ze ook op welke manier ze hierdoor geconditioneerd worden? In deze les gaan we dieper in op de pavlovreactie. De leerlingen komen meer te weten over de werking van het brein. Ze leren het onderzoek van de wetenschapper Pavlov kennen. Deze les sluit aan bij de leerdomeinen MAVO en Biologie.
- Doelstellingen
  - Na de les kunnen de leerlingen uitleggen wat de pavlovreactie is.
  - De lln. linken informatie uit een filmpje aan een artikel in de Kits-krant.
  - De lln. kunnen de term conditionering verklaren.
  - De lln. kijken kritisch naar reclame.
  - De lln. leggen het onderzoek van Pavlov in hun eigen woorden uit.
- Werkwijze
  - Instap: Vraag de leerlingen hun ogen te sluiten. Lees het volgende verhaal rustig voor. 'Stel je voor dat je op een terrasje zit met een glaasje water, cola of een ander drankje dat jij graag drinkt. Het is een warme dag. In je drankje drijft een schijfje citroen. Je hebt heel veel zin om in dat schijfje te bijten. Je vist het uit het water en brengt het naar je lippen. Het prikt een beetje. Wanneer je erin bijt, voel je het zure sap in je mond en op je tong. Doe je ogen maar weer open.' Bij wie gebeurde er iets? Wat? (*speeksel wordt gevormd door te denken aan citroen*) Hoe zou dit komen? (*reflex van je lichaam*)
  - Kern: Toon klassikaal dit filmpje: www.youtube.com/watch?v=nnYN5v5VTAA
  Bekijk klassikaal ook dit filmpje als samenvatting: www.schooltv.nl/video/clipphanger-wie-was-pavlov/
  • Tip: via deze link kan je de leerlingen nog dieper zelfstandig in de materie laten duiken. www.npokennis.nl/longread/7670/wat-leerde-pavlov-van-zijn-kwijlende-honden Vervolgens zoeken de leerlingen in de Kits-krant naar het artikel dat gelinkt kan worden aan de pavlovreactie. Aansluitend vullen ze het werkblad in.
  - Slot: Achteraf kan je een groepsgesprek hebben over beïnvloeding/conditionering in reclame.
  Geschatte tijdsduur: 1 uur.

Sleutel bij de werkbladen

1. Wat is dat – een kikker of een pad?

1. eigen antwoord / 2. kikkers, padden, salamanders – amfibieën / 3. gebrek aan zuurstof. Het is belangrijk voor dieren die via kieuwen ademen dat er voldoende zuurstof in het water zit. Voordat amfibieën volwassen zijn, ademen ze via kieuwen. / 4. kikker: springt ver, volwassen dier houdt van water, slank lijf en lange poten, gladde huid, kan bruin of groen zijn – pad: maakt kleine sprongen of kruipt, dik lijf en korte poten, bobbelige en bruine huid, volwassen dier houdt niet van water, gaat alleen in het water om eitjes te leggen/bevruchten / 5. de libelle – De libelle legt haar eitjes in het water. Hier komt een larve uit. Na een paar keer vervellen kruipt die uit het water. Uit het water verandert hij in een libelle, en dan kan hij wegvliegen (vanaf 8.00" in het filmpje). / 6. Hij maakt een web tussen de waterplanten en verzamelt er luchtbelletjes in. Als de luchtbel groot genoeg is, gaat de waterspin erin zitten en kan hij rustig ademen (vanaf 9.40" in het filmpje). / 7. eigen antwoord

2. Besparen

1. 1. a. de Gezinsbond
   b. 6700 Vlaamse en Brusselse gezinnen
   c. Steeds meer gezinnen hebben moeite om rond te komen met hun inkomen.
   d. enquête
   2. gezinnen waarvan beide ouders een laag inkomen hebben, gezinnen waarvan een of beide ouders werkloos zijn, eenoudergezinnen waar de ouder een laag inkomen heeft, gezinnen waarvan een of beide ouders niet kunnen gaan werken (bv. door ziekte ...)
   3. Omdat veel producten en diensten duurder worden en het loon niet in evenredigheid stijgt.
   4. eigen antwoord
   5. a. 4 cm van de balk kleuren
   b. 7 cm van de balk kleuren
   6. A. Boodschappen
   B. Verwarmen woning
   C. Verzekeringen
   D. Investering woning
   E. Kleding en schoenen
   7. a. 335 gezinnen
   b. 804 gezinnen
   c. boodschappen
2. – 3. eigen antwoorden

3. Kwijl jij ook bij het horen van de bel?

1. Pauw wil ijs – 2. waarschijnlijk wel – Daardoor heeft de pauw een reflex aangeleerd, net zoals de hond van Pavlov. – 3. a. aangeboren / b. aangeleerd / c. aangeleerd / d. aangeleerd / e. aangeboren – 4. Deze cartoon beeldt de omgekeerde pavlovreactie uit. De hond beweert dat hij Pavlov iets heeft aangeleerd. Telkens als hij kwijlt, doet Pavlov bepaalde dingen. – 5. eigen antwoord – 6. vooral kinderen / Ze houden van speelgoed en minder van tandenpoetsen. Deze reclame maakt tandenpoetsen 'leuk', net als spelen.

4. Kits Nieuwsquiz 16

1. a – 2. c – 3. c – 4. b – 5. a –
6. a – 7. b – 8. a – 9. b – 10. c

Niveau: = voor iedereen / = iets moeilijker

Wat is dat - een kikker of een pad? (1)

© Freepik

1. Zou jij een kikker of een pad willen zijn? Waarom?
   Denk aan de verschillende eigenschappen die je in het liedje hoorde.

   .....

   .....

2. Over welke verschillende dieren gaat het in het artikel?

   .....

   De soortnaam van deze dieren is .....

3. Er is te weinig water.
   Welk tweede tekort ontstaat daardoor?
   Leg dat probleem uit.

   .....

   .....

   .....

   .....

4. Ken je nog enkele verschillen tussen de pad en de kikker?
   Maak een vergelijking in de tabel.

5. In het filmpje ging het over een ander dier dat een metamorfose (of verandering) ondergaat.
   Weet je welk?

   .....

   Weet je nog hoe het ging? .....

   .....

   .....

Wat is dat - een kikker of een pad? (2)

© Freepik

6. De waterspin ademt heel bijzonder onder water.
   Hoe doet dit dier dat? Probeer het ook eens te tekenen.

   .....

   .....

   .....

7. Maak een onderwaterzicht van de sloot.
   Wat/wie leeft er allemaal in jouw sloot?

Besparen (1)

1. Bij het Kits-artikel

1. In dit artikel worden de resultaten van een bevraging weergegeven.

a. Wie organiseerde deze bevraging? .....

b. Wie werd bevraagd? .....

c. Wat is de slotconclusie van de bevraging? .....

.....

d. Wat is een ander woord voor bevraging? .....

2. Het artikel zegt dat het probleem zeker geldt voor mensen uit de laagste inkomensklasse.
Aan welke mensen of gezinnen denk je daarbij?

.....

.....

.....

3. Hoe komt het dat gezinnen meer zullen besparen in wat ze uitgeven?

.....

.....

.....

4. Mensen zullen ook besparen op basisboodschappen zoals voeding, drank, wasmiddel ...
Wat is je mening daarover?

.....

.....

.....

5. a. Kleur op onderstaande balk het deel van de gezinnen dat niet toekomt met het maandelijks inkomen.

b. Kleur op onderstaande balk het deel van de alleenstaande ouders met kinderen dat niet toekomt met het maandelijks inkomen.

Besparen (2)

6. Vergelijk deze twee diagrammen met het diagram in Kits.
Welke domeinen waarop gezinnen zullen besparen zijn weergegeven door de 5 letters?

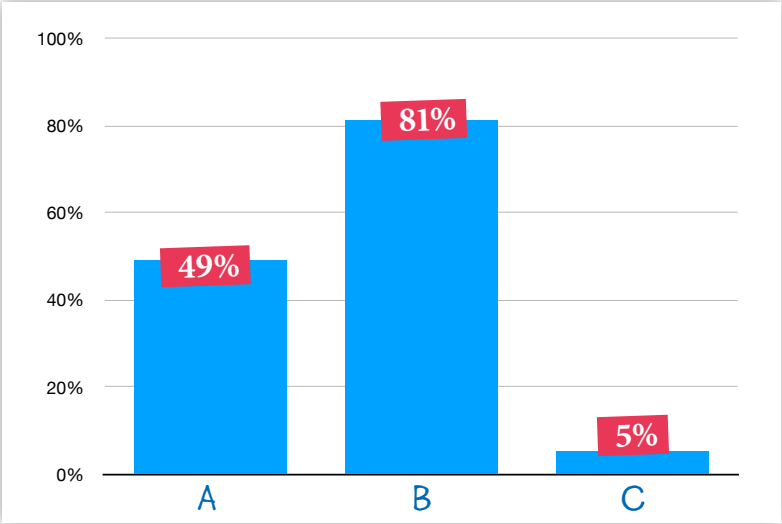

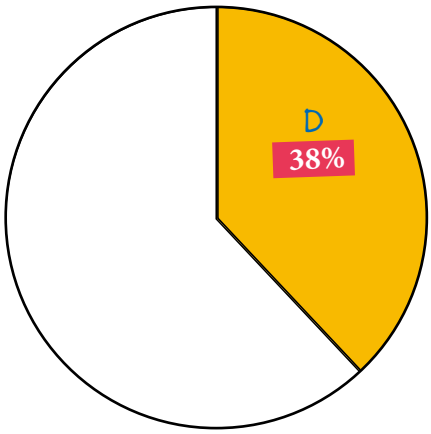

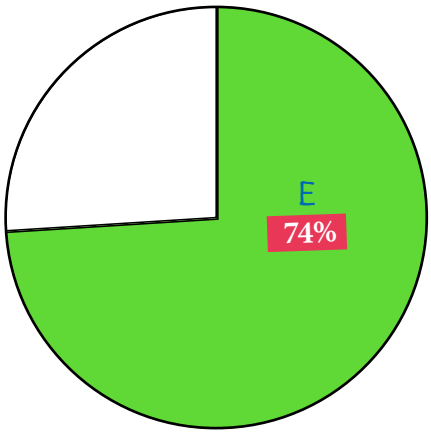

A = ...

D = ...

B = ...

E= .....

C = ...

7. Even hoofdrekenen

Hoeveel van de 6700 bevraagde gezinnen zal besparen op 'verzekeringen'? .....

Hoeveel van de 6700 bevraagde gezinnen zal besparen op 'schooluitgaven'? .....

Ongeveer 3350 van de 6700 bevraagde gezinnen zullen besparen op .....

Besparen (3)

2. Hoe besparen?

... VERPLAATSINGSKOSTEN?

... VERWARMEN WONING?

... VAKANTIE

... LUXE-ARTIKELEN?

... VRIJETIJDSBESTEDING?

... INVESTEREN WONING?

3. En jij?

Wat zou jij doen als je zou moeten besparen?

Welke zaken waarvoor je ouders geld betalen zou je kunnen laten?

Kwijl jij ook bij het horen van de bel?

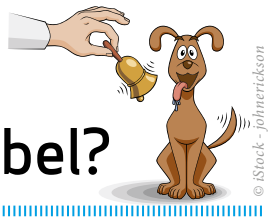

1. Wat is de titel van het artikel dat je kan linken aan de pavlovreactie?

.....

2. Wat denk jij over de laatste zin? Zou de bestuurder trakteren of niet? Waarom wel/niet?

.....

.....

3. Aangeboren of aangeleerd?

	AANGEBOREN	AANGELEERD
a. Gezonde babyvogels maken geluid als de ouders met eten bij het nest aankomen.		
b. Honden kwispelen en gaan bij de voordeur staan als hun baasje zijn wandelschoenen aantrekt.		
c. Je voelt je blij bij het eten van een snack, net zoals de persoon in de reclame.		
d. Je wordt misselijk van de geur van kaas nadat je eens heel ziek was na het eten van een broodje kaas.		
e. Wanneer je over je voetzool krast met een puntig voorwerp, beweegt je grote teen omhoog.		

4. Leg deze cartoon uit.

.....

.....

.....

5. Conditionering of beïnvloeding gebeurt ook in de reclame.
Wanneer werd jij al eens beïnvloed?
Wat zorgde ervoor dat de reclame werkte bij jou?

.....

.....

.....

6. Dit is een oude reclame.
Wie zou dit beïnvloeden of conditioneren?
Waarom?

.....

.....

.....

.....

Kits Nieuwsquiz 16

Sluit aan bij de Kits-krant nr. 16 - Mei 2022.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

Foto iStock - PRImage Factory

1. Hoeveel verdwijningen van het totale aantal waren onrustwekkend?
   - ☐ a. ongeveer 1/5
   - ☐ b. ongeveer 1/4
   - ☐ c. ongeveer 1/3

2. Welke zin over de noodwoning van vzw aPart is **niet juist**?
   - ☐ a. Deze noodwoning is een tiny house en is bijna volledig uit gerecupereerd materiaal gemaakt.
   - ☐ b. Als je in deze noodwoning woont, moet je elke maand 150 euro op een spaarrekening zetten.
   - ☐ c. Steinerschool Gent bouwde het huis en Vzw Scarpa zorgde voor de inrichting.

3. Welke schilders leefden ook in Antwerpen ten tijde van Jacob Jordaens?
   - ☐ a. Rembrandt en Breugel
   - ☐ b. Breugel en Van Dyck
   - ☐ c. Van Dyck en Rubens

Foto Wikipedia

4. Welke optie werd gekozen voor de opvolging van CD&V-minister Wouter Beke?
   - ☐ a. een wit konijn
   - ☐ b. een persoon met veel ervaring
   - ☐ c. een nieuw jong talent

5. Welk kind heeft het minste kans om volgend schooljaar in het juiste type onderwijs te starten?
   - ☐ a. een Antwerps kind met autismespectrumstoornis
   - ☐ b. een Antwerps kind met een lichamelijke beperking
   - ☐ c. een West-Vlaams kind met een verstandelijke beperking

6. In Noord-Korea is niemand gevaccineerd tegen COVID-19. Hoe willen ze de ziekte wel bestrijden?
   - ☐ a. Door de grenzen hermetisch te sluiten.
   - ☐ b. Door een beloftevol geneesmiddel tegen de ziekte gratis uit te delen.
   - ☐ c. Door een permanente lockdown voor het hele land.

Foto Pexels

7. Welk land won het 65ste Eurovisie Songfestival?
   - ☐ a. Oekraïne
   - ☐ b. Italië
   - ☐ c. Verenigd Koninkrijk

8. Hoeveel kilometers heeft Matthieu Bonne gefietst na acht dagen triatlon?
   - ☐ a. 1440 km
   - ☐ b. 1540 km
   - ☐ c. 1640 km

Foto Matthieu Bonne

9. Wat is **geen** symptoom van hooikoorts?
   - ☐ a. een loopneus
   - ☐ b. jeukende wangen
   - ☐ c. verlies van reukzin

10. Wat is een goede definitie van ‘interpreteren’?
   - ☐ a. voor iets redenen geven
   - ☐ b. iets op één plek samenbrengen
   - ☐ c. iets op een bepaalde manier zien of voelen